

BTTR2420BA

KORA ÚJKORI MAGYAR TÖRTÉNELEM SZEMINÁRIUM

Időpont, helyszín: Csütörtök 10:00 406. terem

Oktató: Árvai Tünde (arvai.tunde@arts.unideb.hu)

1. Kurzus teljesítési feltételeinek ismertetése – 2023. február 16.

2. A középkori magyar állam bukása – 2023. február 23.

Kötelező: B. Szabó János: A mohácsi csata. Magyarország hadtörténete I. Bp., 2017. 353–366.

* Fodor Pál, Pap Norbert, Kitanics Máté: [Kiket rejthetnek a sátorhelyi tömegsírok? – Néhány gondolat a mohácsi csata tömegsírijainak vizsgálatáról.](#) Újkor.hu Aktuális 2021. április 1.

B. Szabó János, Papp Adrienn: [A mohácsi tömegsírok nyomában – a korábbi és a legújabb feltárások.](#) Újkor.hu Magyar történelem 2020. október 28.

* Papp Júlia: [Az 1526. évi mohácsi csata 16 – 17. századi képzőművészeti recepciója.](#) In: Több mint egy csata. Mohács: Az 1526. évi ütközet a magyar tudományos és kulturális emlékezetben. Budapest, 2019. 149–193.

3. Az ország három részre szakadása – 2023. március 2.

Kötelező: Pálffy Géza: Egy középbatalom három részre szakadása.

In: Uő: [Magyarország és a Habsburg Birodalom a 16. században.](#) Bp., 2008. 41–63.

* Neumann Tibor: Két nádor és egy vajda, avagy a Szapolyaiak útja a királyi trónig. In: Fodor Pál, Varga Szabolcs (szerk.): Egy elfeledett királyi dinasztia: A Szapolyaiak. Bp., 2020. 13–46.

* Oborni Teréz: Fráter György (1482–1551). Erdély aranykora. Fejedelmek tündérkertje. Bp., 2021. 84–113.

* Steinmacher Kornélia: [Az idegenből jött uralkodónő, Jagelló Izabella \(1519–1559\) alakja a magyar kulturális emlékezetben.](#) Publicationes Universitatis Miskolcensis, Sectio Philosophica 19. (2015) 1. sz. 353–368.

4. A török terjeszkedés Magyarországon – 2023. március 9.

Kötelező: Pálffy Géza: Török utak Bécs alá: Az oszmánok Magyarországon.

Uő: [A tizenhatodik története.](#) Bp., 2000. 24–50.

* Bariska István: [Jurisics Miklós \(1490–1543\).](#) Vasi Szemle 57. (2008) 6. sz.

* Varga Szabolcs: Leónidasz a végvidéken. Zrínyi Miklós (1508–1566) Pécs–Bp., 2019.

* Az [Egri csillagok képregény 1976-os](#) és 2011-es kiadásának összehasonlítása, felhasználhatósága történelem órán

* Papp Júlia: ["...A nőket sehol sem látjuk valami vérengző foglalkozásban..." Székely Bertalan Egri nők című festményének történeti forrásai.](#) Művészettörténeti Értesítő 63. (2014) 2. sz. 325–344.

* Papp Júlia: [Végy társadnak a harciba...” A vitéz szigetvári nő\(k\) a 19. századi képzőművészetben.](#)

5. A Hódoltság – 2023. március 16.

Kötelező: Pálffy Géza: A török berendezkedés Magyarországon.

Uő: [A tizenhatodik története.](#) Bp., 2000. 36–44.

* Varga Szabolcs: Irem kertje - Pécs története a hódoltság korában 1526-1686. Pécs, 2009.

* [Evlia Cselebi török világutazó Magyarországi utazásai 1664–1666.](#)

7. A Magyar Királyság – 2023. március 23.

Kötelező: Pálffy Géza: A szuverenitás intézményei.

In: Uő: [Magyarország és a Habsburg Birodalom a 16. században.](#) Bp., 2008. 218–282.

* Bagi Zoltán Péter: A Magyar Királyság hadügyei a 16. században In: Mészáros Kálmán (szerk.) Magyarország hadtörténete II. Az oszmán hódítás kora 1526-1718. Bp., 107–166.

8. Az Erdélyi Fejedelemség – 2023. március 30.

*Kötelező: Kettős függésben. Az Erdélyi Fejedelemség állama.
In: Uő: Erdély aranykora. Fejedelmek tündérbertje. Bp., 2021. 145–159.*

* Oborni Teréz: Principissa. Fejedelmi feleségek Erdélyben. In: Uő: Erdély aranykora. Fejedelmek tündérbertje. Bp., 2021. 196–217.

9. A reformáció eredményei Magyarországon – 2023. április 6.

Kötelező: Pálffy Géza: Hitkeresők. Uő.: [A tizenhatodik története](#). Bp., 2000. 190–215.

* Szatmári Emília: [Méliusz Juhász Péter helye és szerepe a magyarországi reformációban](#). Sárospataki Füzetek 71–96.

* G. Etényi Nóra: [Lorántffy Zsuzsanna politikai és kulturális szerepe hazai és európai tükrökben](#). Ráday Gyűjtemény

* Tusor Péter, Paul Shore: [Pázmány Péter – Bíboros, Esztergom érseke és Magyarország prímása](#). Újkor.hu Portré 2020. október 21.

9. A kurzus elmarad – 2023. április 13. tavaszi szünet

10. A szétagolt ország mindennapjai – 2023. április 20.

*Kötelező: Pálffy Géza: Mohács utáni társadalmunk útkeresései.
Uő.: [A tizenhatodik története](#). Bp., 2000. 141–168.*

* Báló Zoltán: [A „Sátán füstjétől” a királynéfüig: A dohányzás kultúrtörténete a kora újkorban](#). Újkor.hu Világtörténelem 2019. május 26.

* Bagi Zoltán Péter, Péter- Kocsis Zsuzsanna: A dél-dunántúli végvidék hétköznapijai. Levéltári Szemle 66. (2016) 64–80.

* Végh Ferenc: Kora újkori társadalmunk színpoltja: a vitélő rend. In: Bagi Zoltán Péter, Horváth Adrienn szerk.: Mozaikok a Magyar Királyság 16–17. századi történetéből.

11. A kurzus elmarad – 2023. április 27. Otthoni feladat:

12. A tizenöt éves háború és a Bocskai-felkelés – 2023. május 4.

* Bagi Zoltán Péter: [A tizenöt éves háború jelentősége: Variációk egy témára](#). Fons 20. (2013) 263–303.

13. A törökök kiűzése – 2023. május 11.

*Kötelező: Ágoston Gábor: Magyarország visszafoglalása.
In: [A tizenhetedik század története](#). Bp., 223–235.*

* Pálffy Géza: [Közép-Európa közös hőse: Zrínyi Miklós az újabb kutatások tükrében](#). Újkor.hu Magyar történelem 2020. április 30.

* Terestyák Tamás: [Savoyai Jenő, a zentai győző](#). Újkor.hu Világtörténelem 2021. január 7.

* Szeghő Patrik: [Savoyai Jenő és a zentai csata: a török kor vége Magyarországon](#). Újkor.hu Magyar történelem 2014. szeptember 14. és Digitális Legendárium: [A zentai csata](#)

* Bagi Zoltán Péter: [Alfonso Montecuccoli a Habsburg család szolgálatában \(1570-1598\)](#) Aetas 30. (2015) 37–50.

* Bagi Zoltán Péter: [Female roles in the History of the Long Turkish War](#) Kritische Zeiten : Zeitschrift Fur Humanwissenschaften 7: (3-4) pp. 76-87. (2016)

14. Zárthelyi dolgozat – 2023. május 18.

Kötelező irodalom:

Ágoston Gábor – Oborni Teréz: [A tizenhetedik század története](#). Bp., 2000.

Mészáros Kálmán (szerk.): Magyarország hadtörténete II. Az oszmán hódítás kora, 1526–1718. Bp., 2020.

Pálffy Géza: [A tizenhatodik története](#). Bp., 2000.

Pálffy Géza: A Magyar Királyság és a Habsburg Monarchia a 16. században. Bp., 2015.

Források:

Sinkovics István: [Magyar történeti szöveggyűjtemény](#) 1526–1790 I. Bp., 1968.

Fekete Bálin szerk.: [Szöveges források a történelem tanításához](#)

Tudományos-ismeretterjesztő munkák:

Pálffy Géza: [A három részre szakadt ország 1526–1606](#). Magyarország története 9. Bp., 2009.

Pálffy Géza: Romlás és megújulás 1606–1703. Magyarország története 10. Bp., 2009.

Videók:

Történelem 10. évfolyam (Bornemissza Gergely Gimnázium youtube csatornája)

Kulcsár Árpád: [A reformáció Magyarországon](#)

Kulcsár Árpád: [A magyarországi reformáció kulturális hatásai](#)

Kulcsár Árpád: [Bethlen Gábor fejedelemsége](#)

Kulcsár Árpád: [Zrínyi Miklós és a török kiűzése](#)

Kulcsár Árpád: [A Rákóczi-szabadságharc okai, főbb eseményei és eredményei](#)

Történelem 6. évfolyam (Felső-Történelem)

[Fejedelemség a hegyek között](#)

[Hitviták Magyarországon](#)

[Magyarország a Habsburg birodalomban](#)

[Harc a kétfejű sással](#)

[A török kiűzése Magyarországról](#)

Sudár Balázs: [Élet a török hódoltságban](#)

Ismeretterjesztő sorozatok:

[Magyarország története](#) 16–24. epizódok

Magyar évszázadok – A nagy fejedelem – Bethlen Gábor

Magyar évszázadok - A reformáció és a török veszedelem

Magyar évszázadok - I. Lipót és az ellenreformáció

Magyar évszázadok - Pragmatica Sanctio

Játékfilmek:

Egri csillagok (1968)

Podcast:

[Digitális Legendárium](#)